

Prvá hlava

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Postavenie Občianskeho zákonníka

Tento zákon je všeobecným a základným predpisom súkromného práva.

§ 2

Výklad ustanovení súkromného práva

Výklad ustanovení súkromného práva musí zohľadňovať ústavný poriadok, ducha základných zásad súkromného práva, zmysel ustanovenia z pohľadu jeho účelu aj systému súkromného práva, a ďalšie všeobecne uznávané pravidlá výkladu.

§ 3

Použitie pravidiel súkromného práva

(1) Len to, že sa na prípad nedá použiť žiadne z pravidiel zistených z ustanovení súkromného práva výkladom podľa § 2 (pravidlo súkromného práva), nevylučuje, aby sa riešil podľa toho z takýchto pravidiel, ktoré sa používa na najpodobnejšie prípady, alebo, ak takýchto pravidiel niet, podľa zásad ústavného poriadku a súkromného práva.

(2) Len to, že sa na prípad dá použiť určité pravidlo súkromného práva, nevylučuje, aby sa toto pravidlo naň nepoužilo.

(3) Použitie alebo nepoužitie pravidla súkromného práva podľa odseku 1 a 2 musí zohľadňovať ústavný poriadok, ducha základných zásad súkromného práva, zmysel pravidla z pohľadu jeho účelu aj systému súkromného práva a ďalšie všeobecne uznávané pravidlá pre takéto použitie alebo nepoužitie.

§ 4

Individuálna autonómia

(1) Slobodnej vôle človeka má zákon ustúpiť všade tam, kde si dôvody verejného poriadku, práva tretích osôb či ochrany hodné záujmy slabšej strany alebo iné podobné dôvody nevyžadujú opak.

(2) V súkromnoprávných vzťahoch nemôže nik nanútiť inej osobe svoju vôľu bez jej súhlasu.

§ 5

Dobré mravy

(1) Práva možno vykonávať a povinnosti plniť len v súlade s dobrými mravmi, berúc do úvahy zvyklosti. Opačné správanie nepožíva právnu ochranu.

(2) Výkon práva nie je v súlade s dobrými mravmi ani vtedy, ak sa im prieči zámer, ktorý sa výkonom práva sleduje.

§ 6

Domnienka bežných schopností

(1) Na každého sa hľadí tak, ako by za daných okolností rozmýšľal, vnímal a cítil bežný rozumný človek, ibaže by si stav jeho tela a mysle, dôvodne očakávaná znalosť alebo schopnosť či iné opodstatnené dôvody vyžadovali, aby boli zohľadnené.

(2) Ak tento zákon nastanie alebo pominutie právnych následkov podmieňuje tým, že niekto mal o nejakej okolnosti vedieť, tak právne následky nastanú alebo pominú, i keď táto osoba o okolnosti nevedela, ak sa dá predpokladať, že by sa o nej dozvedela pri vynaložení náležitej starostlivosti, ktorú od nej možno požadovať vzhľadom na hľadiská podľa odseku 1. To platí zodpovedajúco aj vtedy, ak nastanie alebo pominutie právnych následkov tento zákon podmieňuje tým, že niekto o okolnosti nemohol vedieť.